

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОСТУПКИ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті здійснено бібліографічний аналіз сучасної науково-правової літератури з питань адміністративної відповідальності за проступки проти безпеки дорожнього руху. На його підставі визначено основні тенденції розвитку науково-правових досліджень відповідної проблематики. Окреслено актуальні проблеми наукового забезпечення боротьби з деліктністю на автомобільному транспорті, перспективні шляхи їх вирішення.

Ключові слова: автомобільний транспорт, безпека дорожнього руху, адміністративна відповідальність, адміністративний проступок.

Стрімке збільшення автопарку країни, зростання швидкісних характеристик транспортних засобів та, відповідно, інтенсифікація дорожньо-транспортних потоків актуалізують широкий спектр ризиків і загроз, обумовлених використанням автомобіля як джерела підвищеної небезпеки.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я ООН, щороку в світі внаслідок дорожньо-транспортних пригод гинуть близько 1,2 млн чоловік, близько 50 млн – зазнають травм різного ступеня тяжкості. Сумарний обсяг економічних втрат, спричинюваних дорожньою аварійністю, сягає 2 % валового світового продукту, тобто 1,5 трлн доларів США. Ось уже двадцять років поспіль (починаючи з 1990 р.) дорожньо-транспортні пригоди входять у десятку основних чинників тиску на людство та глобальних причин смертності.

Особливо гостро руйнівний вплив цих тенденцій "відчуває" на собі Україна. Тільки протягом 2010 року на вітчизняних автошляхах загинуло 4,7 тис. осіб та було травмовано майже 39 тис. осіб (з них 3,2 тис. – діти віком до 14 років). Кореспондуючі економічні збитки обчислюються десятками мільярдів гривень. Не зважаючи на поступове зниження, рівень дорожньо-транспортної смертності в Україні лишається одним з найвищих у Європі. Сьогодні він становить 102 особи на 1 млн жителів, що набагато перевищує показники провідних європейських держав: Англії, Німеччини, Франції та Швейцарії.

Негативна динаміка дорожньо-транспортних пригод в Україні обумовлюється багатьма негативними чинниками: недоліками правового та організаційного забезпечення, застарілістю національного автопарку, зношеністю дорожньої інфраструктури,

недосконалістю системи підготовки водіїв, низьким рівнем правової культури громадян тощо. Однак, головною причиною існуючих негараздів є мало-ефективна боротьба з порушеннями Правил дорожнього руху.

Тільки впродовж 2005-2010 років працівниками Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України Міністерства внутрішніх справ було зафіксовано близько 40 млн адміністративних проступків у сфері безпеки дорожнього руху. Лево-ву частку (97 %) таких проступків становлять порушення Правил дорожнього руху водіями, пішоходами та іншими його учасниками. На сьогодні порушення Правил дорожнього руху займають домінуюче місце в структурі адміністративної деліктності. Понад три чверті адміністративних проступків, вчинюваних на території країни, досягають на відносини з приводу безпечного руху та експлуатації транспортних засобів. При цьому доводиться констатувати постійне зростання їх питомої ваги. Зокрема, в 2000 році порушення Правил дорожнього руху становили 65 % від загальної кількості адміністративних проступків, у 2005 році – 75 %, а в 2011 році – більше 80 %.

Зважаючи на величезну гостроту проблем адміністративної відповідальності за проступки у сфері безпеки дорожнього руху, вони дедалі частіше стають предметом ґрунтовного наукового аналізу. Наразі ймовірно жоден інший аспект забезпечення транспортної безпеки не вивчається настільки прискіпливо, не полемізується настільки жваво та не набув настільки

широкого резонансу [1, с. 199]. Проблеми адміністративної деліктності на транспорті отримали широке висвітлення в сучасній науково-правовій літературі. Вони "червоною ниткою" проходять крізь зміст десятків монографій, дисертацій, навчальних посібників і наукових статей.

Різноманітність та багатоаспектність наукових досліджень з питань відповідальності за адміністративні проступки на транспорті зумовлює необхідність їх ґрунтовного бібліографічного аналізу, який би дав змогу з'ясувати сучасний стан, основні тенденції та перспективні напрями наукового забезпечення безпеки дорожнього руху.

Чи не першою ґрунтовною працею, присвяченою відповідній проблематиці, стала книга Є. В. Додіна та А. М. Пилипчука "Кваліфікація адміністративних правопорушень на транспорті та зв'язку" [2]. Фактично, в ній вперше було систематизовано інформацію про адміністративні проступки на автомобільному транспорті, про об'єктивні та суб'єктивні ознаки їх складів, про підстави та критерії кваліфікації. На сторінках книги міститься коментований опис гіпотез, диспозицій і санкцій кореспондуючих адміністративно-деліктних норм, що зумовило широку популярність видання серед практиків – багато років поспіль воно залишалося єдиним практичним посібником для уповноважених суб'єктів юрисдикції.

І хоча з плином часу (у міру оновлення законодавства про адміністративну відповідальність за проступки

на транспорті) ця праця втратила частину колишньої новизни, чимало її положень актуальні і сьогодні. Зокрема, вони можуть бути використані при кваліфікації порушень правил експлуатації транспортних засобів, порушень, пов'язаних з участю колісного транспортного засобу в дорожньому русі, порушень правил, норм і стандартів у сфері безпеки дорожнього руху. Крім того, вони можуть слугувати методичним підґрунтям для кваліфікації деліктів з матеріальними складами, зокрема тих, які призвели до створення аварійної ситуації або виникнення дорожньо-транспортних пригод. Практичною цінністю характеризуються роз'яснення щодо загальних засад відповідальності за адміністративні проступки, в частині визначення форми вини, встановлення ознак суб'єкта правопорушення, накладення адміністративних стягнень.

Однак головною заслугою Є. В. Додіна та А. М. Пилипчука, на нашу думку, є те, що вони вперше в новітній історії країни здійснили системний аналіз питань адміністративної відповідальності за проступки проти безпеки дорожнього руху. Вихід їхньої книги знаменував початок активного науково-правового пошуку в сфері безпеки дорожнього руху, а сформульовані ними положення – слугували теоретичним підґрунтям для широкого комплексу фундаментальних досліджень, присвячених дорожньо-транспортній проблематиці.

Одним з таких досліджень стала дисертація О. В. Домашенко "Органі-

заційно-правові основи забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні". Значну частину цієї роботи присвячено розгляду актуальних питань відповідальності за порушення правил безпеки дорожнього руху. Спираючись на досвід науки і практики, а також беручи до уваги останні новели законодавства (впродовж 1991–1993 років тільки до Розділу 10 Кодесу України про адміністративні правопорушення було внесено більше десятка різних змін), О. В. Домашенко дала комплексну характеристику складів адміністративних проступків проти безпеки дорожнього руху, визначила коло чинників негативного впливу на стан дорожньої аварійності, запропонувала ефективні шляхи їх нейтралізації [3].

Серед позитивних рис названої роботи варто виділити, по-перше, те, що матеріально-правові аспекти відповідальності за проступки на транспорті розглядалися в комплексі з процесуальними (результатом такого підходу стало вироблення пропозицій, спрямованих на вдосконалення процедури розгляду кореспондуючих адміністративних справ). Другою її беззаперечною перевагою стала наявність міцної теоретичної та емпіричної бази. Положення дисертації О. В. Домашенко ґрунтуються на ретельному аналізі статистичних даних, матеріалів юридичних справ, результатах масштабних соціологічних заходів, що є наочним свідченням їхньої достовірності. В основу висновків і рекомендацій цієї роботи лягли глибокі пласти теоретичних знань. При цьому О. В. Домашенко здійснила власний

внесок у їх збагачення, запропонувавши авторські дефініції, концепції і класифікації.

Ще однією ґрунтовною працею з питань безпеки дорожнього руху стала дисертація В. В. Новікова "Адміністративно-правові основи профілактики порушень правил дорожнього руху" [4]. Попри те, що проблематика адміністративної відповідальності за делікти на транспорті не була стрижнем дослідження (здебільшого вона розглядалася як інструмент профілактики дорожньо-транспортних пригод), у своїй роботі автор приділив їй чималу увагу. Зокрема, в рамках загальної дискусії про сутність адміністративного правопорушення, ним було визначено ключові ознаки адміністративних проступків проти безпеки дорожнього руху, проаналізовано елементи їхнього складу, сформульовано низку рекомендацій, спрямованих на вдосконалення процесу їхньої кваліфікації.

Актуальні проблеми адміністративної відповідальності за делікти на транспорті одержали широке висвітлення в роботах О. Ю. Салманової. Впродовж 1996–2009 років нею було опубліковано серію наукових праць, присвячених питанням процедури розгляду справ про порушення Правил дорожнього руху, здійснення окремих процесуальних дій (зупинення транспортного засобу, огляду водія на стан сп'яніння тощо), кваліфікації адміністративних проступків проти безпеки дорожнього руху, а також ефективності адміністративних стягнень, передбачених за їх учинення [5, 6, 7].

На відміну від більшості галузевих дослідників, О. Ю. Салманова не обмежила сферу наукового пошуку аналізом складів правопорушень та особливостей провадження у відповідних адміністративних справах, але й вдалася до розгляду проблематики застосування адміністративних стягнень, зокрема, проблем їх доцільності, ефективності, адекватності та індивідуалізації. Таким чином, в роботах О. Ю. Салманової отримав логічний підсумок рух наукової думки в напрямку комплексного вирішення питань адміністративної відповідальності. Останні розглядаються в єдності фактичного і юридичного, матеріального і процесуального, розпорядчого і виконавчого змісту.

Окремо слід відзначити практичну цінність наукового доробку О. Ю. Салманової. Як показав час, переважна більшість сформульованих нею ідей, висновків і пропозицій були втілені у життя. Реальне практичне втілення отримали пропозиції стосовно: вдосконалення правової регламентації деяких процесуальних дій (особистого огляду, затримання, вилучення номерних знаків та відсторонення від керування транспортним засобом); посилення санкцій за проступки проти безпеки дорожнього руху; зменшення "зазору" між верхньою та нижньою межами відповідних адміністративних стягнень; диференціації відповідальності за порушення встановлених обмежень швидкості руху; розширення юрисдикційних повноважень працівників Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України Міністерства внутрішніх справ України

тощо [6, с. 15, 16]. Цей факт переконливо свідчить про правильність та ефективність системного підходу до вирішення проблем адміністративної відповідальності за проступки на транспорті.

Якщо О. Ю. Салманова аналізувала проблематику дорожньо-транспортної деліктності переважно в контексті юрисдикційних повноважень Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України, то представник одеської наукової школи В. Й. Развадовський вийшов на ще вищий рівень узагальнення. У своїй дисертації "Адміністративна відповідальність за порушення норм правил і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху" він піддав комплексному аналізу всю систему проступків, спрямованих проти безпеки автомобільного транспорту, незалежно від того, до чийої компетенції належить розгляд справ про їх учинення [8].

З-поміж багатьох практичних пропозицій, розроблених цим автором, деякі й досі характеризуються неабиякою актуальністю. Такими наразі є пропозиції стосовно виділення норм про відповідальність за проступки проти безпеки дорожнього руху в самостійний розділ Особливої частини Кодексу України про адміністративні правопорушення; звільнення Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України від частини управлінських повноважень, скорочення переліку платних адміністративних послуг, які надаються в сфері безпеки дорожнього руху, чітко-

го розмежування складів "споріднених" адміністративних проступків проти безпеки дорожнього руху, вдосконалення процедури тимчасового затримання транспортних засобів та здійснення інших процесуальних дій [9, с. 162–167].

Загалом, у дисертації В. Й. Развадовського досліджено доволі тривалий історичний період, коли дослідження проблем відповідальності за адміністративні делікти на транспорті носили винятково комплексний, всеохоплюючий характер. Від початку XXI ст. в середовищі дослідників дорожньо-транспортної проблематики виразно окреслилася тенденція щодо звуження сфери наукових пошуків. У міру наукової розробки загальних засад безпеки дорожнього руху, все більшу увагу правничого загалу стали привертати конкретні практичні питання. Як наслідок, дослідження загального характеру поступилися місцем розробці окремих напрямів боротьби з "дорожньо-транспортною" деліктністю.

Одним з перших адміністративістів, які на ґрунтовному, монографічному рівні почали досліджувати окремі аспекти відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху, став відомий український вчений В. В. Доненко. Протягом 2000–2003 років з під його пера вийшла низка робіт, присвячених питанням відповідальності за найнебезпечніший (у розумінні як економічних, так і соціальних наслідків) різновид дорожньо-транспортних проступків – керування транспортним засобом в стані сп'яніння [9, 10].

Спираючись на здобутки вітчизняної адміністративно-правової науки, В. В. Доненко здійснив поглиблений аналіз даного виду правопорушень, визначив коло соціально-правових передумов їхньої деліктивізації, висвітлив пов'язану з ними проблематику. Шляхом розкриття ознак складу та особливостей кваліфікації відповідних проступків В. В. Доненко з вичерпною повнотою охарактеризував їх юридичний і фактичний зміст. При цьому актуальні проблеми відповідальності за керування транспортним засобом в стані сп'яніння розглянуті ним у тісному взаємозв'язку з реалізацією таких форм адміністративного примусу, як попередження та припинення. Цей підхід дав змогу автору охопити весь процес відповідальності: від виявлення фактичного посягання до застосування адміністративних санкцій.

В. В. Доненко – чи не єдиний галузевий дослідник нової доби, який не обмежився розглядом типології і процедури накладення адміністративних стягнень, але й поставив за мету дослідити їх ефективність. З урахуванням наявного зарубіжного досвіду, В. В. Доненко переконливо доводить, що запропонованою підвищення ефективності адміністративних стягнень має слугувати не стільки нагнітання репресивного тиску, скільки якість правової регламентації, одноманітність правозастосування, довершеність адміністративної процедури, високий рівень правосвідомості учасників дорожнього руху та суб'єктів юрисдикційних повноважень [10, с. 108–112].

Сьогодні саме ця ідея в основному використана у Стратегії підвищення безпеки дорожнього руху на період до 2015 року, згідно з якою державна політика безпеки дорожнього руху має ґрунтуватися на здійсненні широкого комплексу нормотворчих, організаційних, технічних, інформаційних, виховних та інших заходів "непримусового" характеру.

Ще один поширений різновид адміністративних проступків на транспорті – порушення правил експлуатації транспортних засобів (ст. 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення) – детально аналізується в наукових працях Г. К. Голубевої [11, 12]. Відзначаючи підвищену небезпеку таких порушень, дослідник констатувала величезну кількість помилок при їх кваліфікації. Як свідчать результати досліджень, головними причинами таких помилок є недоліки вітчизняного законодавства про дорожній рух, недосконале формулювання змісту кореспондуючих адміністративно-деліктних норм, недостатня професійна підготовка суб'єктів нагляду за безпекою дорожнього руху, відсутність чітких методичних рекомендацій щодо виявлення та кваліфікації даного виду правопорушень.

З метою поліпшення результатів кваліфікації, адміністративного правозастосування та боротьби з дорожньо-транспортними деліктами Г. К. Голубевою внесено чимало пропозицій щодо вдосконалення чинного Кодексу України про адміністративні правопорушення, порядку державного технічного огляду колісних транспортних за-

собів, правил перевезення пасажирів на автомобільному транспорті, нормативно-технічних регламентів у сфері використання спеціальних знаків і сигналів транспортних засобів оперативних служб, а також планів занять з функціональної підготовки працівників Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України.

Вельми позитивним є той факт, що значна частина цих пропозицій знайшла відображення в діючому законодавстві. Так, наприклад, Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів... у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху" від 24 вересня 2008 року було посилено санкції за адміністративні проступки на транспорті, запроваджено відповідальність за порушення порядку встановлення і використання спеціальних сигнальних пристроїв, конкретизовано склади адміністративних проступків у сфері вантажно-пасажирських перевезень та втілено інші ідеї, сформульовані Г. К. Голубевою.

Вагомий внесок у дослідження проблем адміністративної відповідальності за делікти на транспорті здійснив Є. В. Циба, головним об'єктом уваги якого стали адміністративно-деліктні відносини з приводу перевезень пасажирів і вантажів. У науковому доробку цього автора запропоноване комплексне розв'язання широкого спектра проблем, пов'язаних з виявленням, припиненням та кваліфікацією адміністративних проступків, що посягають на безпеку автотранспортних перевезень [13, 14]. Зокрема, неабиякою зна-

чуністю характеризуються пропозиції щодо розсосередження складів "дорожньо-транспортних" проступків по окремих статтях Розділу 10 Кодексу України про адміністративні правопорушення; впровадження накопичувальної системи штрафних балів для порушників водійської дисципліни; конкретизації переліку осіб, уповноважених розглядати справи про порушення Правил дорожнього руху; створення навчально-методичних комплексів для суб'єктів юрисдикційних повноважень; узгодження змісту Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України "Про автомобільний транспорт" та інших актів галузевого законодавства.

Проведений аналіз стану адміністративно-правових досліджень з питань відповідальності за делікти на транспорті дозволяє констатувати таке. У сучасних суспільно-економічних умовах провідним засобом забезпечення безпеки дорожнього руху є адміністративна відповідальність. Саме з нею пов'язуються основні напрями протидії дорожньо-транспортним деліктам, профілактики злочинів проти безпеки дорожнього руху, запобігання аварійності й травматизму. Саме адміністративна відповідальність гарантує стабільність правовідносин у сфері вантажно-пасажирських перевезень і саме вона забезпечує їх захист від протиправних посягань. Заважаючи на це, питання відповідальності за адміністративні делікти проти безпеки дорожнього руху перебувають у центрі загальної уваги. Жоден інший правовий аспект транспортної безпеки не вивчається настільки ретельно, не об-

говорюється настільки жваво та не набув настільки великого резонансу.

Предметна спрямованість відповідних досліджень є досить різноманітною. У спеціальній літературі змістовно висвітлені проблеми кваліфікації проступків на транспорті, процедури розгляду кореспондуючих адміністративних справ, ефективності адміністративних стягнень, захисту прав і свобод учасників дорожнього руху, організаційно-правового забезпечення юрисдикційної діяльності Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України та багато інших. При цьому впродовж останнього десятиліття сформувалася чітка тенденція переходу від контекстуального аналізу адміністративно-деліктної проблематики безпеки дорожнього руху (до поч. ХХІ ст. її було прийнято розглядати в контексті загальних питань управління транспортом) до поглибленого вивчення її найважливіших аспектів: правового, організаційного, правозастосовного, процесуального тощо.

Наразі є всі підстави констатувати, що в основному наукові дослідження з питань відповідальності за проступки на транспорті характеризуються неабиякою актуальністю, науковою новизною та практичною значущістю. Наочне свідчення тому – активне втілення репрезентованих ними ідей (положень, висновків) у нормотворчу й правозастосовну практику. Конкретизація положень Розділу 10 Кодексу України про адміністративні правопорушення, ліквідація "неробочих" адміністративно-деліктних норм, посилен-

ня відповідальності за порушення Правил дорожнього руху, запровадження "безособової" процедури розгляду відповідних адміністративних справ, чітке розмежування юрисдикційних повноважень суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху – всі ці новели сучасності вперше були запропоновані саме на сторінках адміністративно-правової літератури.

На жаль, далеко не завжди наукові здобутки з легкістю втілюються у життя. Часто новаторські задуми здійснюються із значним відставанням (інколи – в десятки років) або не здійснюються зовсім, що свідчить про великий розрив між галузевою наукою й практикою.

Крім того, чимало важливих аспектів відповідальності за проступки проти безпеки дорожнього руху не отримали належної уваги з боку вітчизняних адміністративістів. Фактично на узбіччі магістральних шляхів наукового пошуку лишилися питання відповідальності за порушення правил утримання дорожньої інфраструктури, технічного огляду транспортних засобів, допуску громадян до керування транспортними засобами, міжнародних автомобільних перевезень, транспортування небезпечних, великовагових і великогабаритних вантажів тощо.

Визначені проблеми назріли давно й потребують невідкладного вирішення. У межах цієї мети видається доцільним:

1) запровадити постійний моніторинг наукових досліджень з питань юридичної відповідальності за делікти проти безпеки дорожнього руху;

2) створити дієвий механізм інформування суб'єктів галузевої політики (передусім, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства інфраструктури України та Державної інспекції України з безпеки на наземному транспорті) про останні наукові здобутки в цій сфері;

3) стимулювати розробку найменш досліджених аспектів адміністративно-деліктної проблематики в сфері безпеки дорожнього руху, надаючи спеціальні гранти, проводячи всеукраїнські і міжнародні конкурси, організовуючи закордонні стажування;

4) налагодити конструктивну співпрацю між профільними навчальними закладами та суб'єктами галузевого управління (цей крок передбачає створення спільних творчих колективів, а також заснування в структурі публічної адміністрації наукових кафедр, лабораторій і груп).

Список використаних джерел:

1. Гуржій Т. О. Безпека дорожнього руху у сучасній правничій думці / Т. О. Гуржій // Наука і правоохорона. – 2010. – № 3. – С. 199–205.

2. Додин Е. В. Кваліфікація адміністративних правонарушень на транспорті та зв'язі : [учеб. пособие] / Е. В. Додин., А. Н. Пилипчук. – К. : НИИРИО КВШ МВД СССР им. Ф. Э. Дзержинского, 1991. – 62 с.

3. Домашенко О. В. Организационно-правовые основы обеспечения безопасности дорожного движения в Украине: дис.... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Домашенко Оксана Володимирівна. – К., 1993. – 177 с.

4. Новіков В. В. Адміністративно-правові основи профілактики порушень правил дорожнього руху України: дис.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Новіков Віталій Вікторович. – К., 1996. – 197 с.

5. Салманова О. Ю. Правове регулювання та практика застосування органами Державтоінспекції огляду водіїв на стан сп'яніння

/ О. Ю. Салманова // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2001. – Вип. 14. – С. 32–36.

6. Салманова О. Ю. Адміністративно-правові засоби забезпечення міліцією безпеки дорожнього руху: дис.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Салманова Олена Юрійвна. – Х., 2002. – 232 с.

7. Салманова О. Ю. Адміністративні стягнення як засіб забезпечення безпеки дорожнього руху / О. Ю. Салманова // Право і безпека. – 2009. – №5. – С. 33–39.

8. Развадовский В. И. Административная ответственность за нарушение норм, правил и стандартов, касающихся обеспечения безопасности дорожного движения: дисс.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Развадовский Виктор Иосифович. – Одесса, 1998. – 176 с.

9. Доненко В. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з керуванням транспортними засобами особами, які перебувають у стані сп'яніння: дис.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Доненко Валерій Вікторович. – К., 2001. – 223 с.

10. Доненко В. В. Керування транспортом у стані сп'яніння : адміністративно-деліктні проблеми : монографія / В. В. Доненко, В. К. Колпаков. – Дніпропетровськ : Юридична академія, 2003. – 196 с.

11. Голубева Г. К. Адміністративно-правова кваліфікація порушень водіями правил експлуатації автотransпортних засобів: дис.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Голубева Галина Кирилівна. – К., 2008. – 233 с.

12. Голубева Г. К. Адміністративна відповідальність за експлуатацію транспортних засобів, номери агрегатів яких не відповідають записам у реєстраційних документах : проблеми правового регулювання / Г. К. Голубева // Південноукраїнський правничий часопис. – 2006. – № 3. – С. 9–14.

13. Циба Є. В. Особливості об'єкта адміністративно-правового регулювання в сфері перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом / Є. В. Циба // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. – № 3. – С. 129–132.

14. Циба Є. В. Адміністративна відповідальність за порушення правил перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом в Україні: дис.... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Циба Євгеній Володимирович. – Донецьк, 2011. – 228 с.

Гуржий А. В. Ответственность за административные проступки против безопасности дорожного движения как объект научных исследований.

В статье осуществлен библиографический анализ современной научно-правовой литературы по вопросам административной ответственности за проступки против безопасности дорожного движения. На основании проведенного анализа определены основные тенденции развития научно-правовых исследований соответствующей проблематики. Определены актуальные проблемы научного обеспечения борьбы с правонарушениями на автомобильном транспорте, перспективные пути их решения.

Ключевые слова: автомобильный транспорт, безопасность дорожного движения, административная ответственность, административный проступок.

Gurzhiy A. Responsibility for administrative offenses against road safety as an object of the scientific research.

The article presents the bibliographic analysis of the modern scientific and legal literature on the administrative responsibility for offenses against the road safety. On the basis of the analysis the authors defines the main trends in scientific and legal research of the problem; determines its main issues and perspectives.

Keywords: motor transport, road safety, administrative responsibility, administrative offense.

Стаття надійшла до редакції 20.03.2012